

Meicirculaire 2022 gemeentefonds -> effecten gemeente Dinkelland

Algemeen

Meestal verschijnen jaarlijks drie circulaire. In mei, september en december. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de vertaling van de Miljoenennota, december rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. Dit is dus de eerste circulaire van dit jaar.

De belangrijkste onderwerpen in deze meicirculaire zijn gevolgen van de voorjaarsnota en de herijking van het gemeentefonds. De belangrijkste onderwerpen uit de voorjaarsnota zijn de energietoeslag, extra middelen 2023 voor de jeugdzorg, de opschalingskorting en het accres.

Hoogte en omvang algemene uitkering

De hoogte en omvang van de algemene uitkering uit de meicirculaire 2022 laat het volgende meerjarige verloop zien:

gemeente Dinkelland	2022	2023	2024	2025	2026
stand decembercirculaire 2021	38.859	37.647	38.033	38.821	39.869
stand meicirculaire 2022	40.616	41.290	42.613	45.069	42.759
verschil decembercirculaire - meicirculaire	1.757	3.643	4.580	6.248	2.890

Deze meicirculaire is de meest omvangrijke en ingewikkelde meicirculaire sinds jaren. Voor een aantal onderwerpen zijn al stelposten begroot of is het verstandig dat nu te doen (stelpost onderuitputting rijk). Hieronder de effecten voor de gemeente Dinkelland:

Reeds geraamd in begroting 2022 en perspectiefnota	2022	2023	2024	2025	2026
- extra middelen jeugd voor 75%		-610	340	340	340
- herverdeeleeffecten herijking gemeentefonds	-	-	-	-	-
- extra middelen invoering omgevingswet	-168	-114	-74	-84	
- gevolgen schrappen oploop opschalingskorting		-485	-650	-820	
- opnemen stelpost onderuitputting bij het RIIK	-235	-614	-996	-1.251	-673
Totaal reeds geraamd	-403	-1.823	-1.380	-1.815	-333
Resterend voordeel -> bij te ramen	1.354	1.820	3.200	4.433	2.557

(Ingroei)pad) nieuwe verdeling gemeentefonds per 2023

De uiteindelijke herverdeeleeffecten van de herijking van het gemeentefonds komen voor de gemeente Dinkelland neer op een voordeel van € 32,15 per inwoner. Na een aantal jaren als nadeelgemeente uit de berekeningen van het rijk te zijn gekomen hebben we aan de hand van de laatste tussenberekening uit december 2021 gekozen voor een budgettair neutrale verwerking in de perspectiefnota 2022-2026. Voor het herverdeeleeffect wordt een ingroei)pad gehanteerd om te bewerkstelligen dat het herverdeeleeffect gefaseerd tot stand komt. Het ingroei)pad wordt voor alle gemeenten voor het jaar 2023 op maximaal € 7,50 per inwoner gezet. Ook is het ingroei)pad beperkt tot drie jaar. Na drie jaar bedraagt het maximaal voor- of nadelig herverdeeld effect voor een gemeente maximaal € 37,50 per inwoner.

ingroei)pad per inwoner	2023	2024	2025
gemeente Dinkelland	€ 7,50	€ 22,50	€ 32,15

Via de suppletie-uitkering worden bedragen toegekend om te bewerkstelligen dat het herverdeeleeffect als gevolg van het nieuwe verdeelmodel gefaseerd tot stand komt.

Opschalingskorting

De oploop van de opschalingskorting is geschrapt voor de duur van de kabinetsperiode. Eerder was de oploop van de opschalingskorting al bevroren voor de jaren 2020 tot en met 2022. Deze stand wordt bevroren tot en met 2025. Met als gevolg dat de korting in de jaren 2023 tot en met 2025 wordt teruggeboekt, maar de reeks eindigt in een korting van € 975 miljoen cumulatief in 2026. In de begroting 2022 en de perspectiefnota 2022-2026 is hier reeds mee rekening gehouden (zie reeds geraamde stelposten)

Taakmutaties

Het saldo van de hogere algemene uitkering is geen pure "winst". We dienen rekening te houden met de taakmutaties die benoemd zijn door het rijk. Taakmutaties zijn middelen die met een bepaald oogmerk aan het gemeentefonds zijn toegevoegd of onttrokken, maar waar geen bestedingsverplichting aan ten grondslag ligt. Wanneer ze nieuw zijn worden ze eenmalig afzonderlijk benoemd om inzicht te creëren waaraan het rijk meer of minder geld gaat besteden. Maar het uitgangspunt van de gehele algemene uitkering is en blijft dat de middelen vrij aanwendbaar zijn. Binnen de gemeente Dinkelland kennen we de lijn dat voor deze taakmutaties een stelpost wordt opgenomen in afwachting van te ontwikkelen beleid. Zodra door college en raad wordt ingestemd met het ontwikkelde beleid kan een beroep worden gedaan op deze stelpost(en). Indien ervoor wordt gekozen geen beleid te ontwikkelen dan kan de stelpost vrijvallen ten gunste van de algemene middelen. De taakmutaties die in de meicirculaire 2022 zijn benoemd en die van toepassing zijn op de gemeente Dinkelland zijn:

Taakmutaties	2022	2023	2024	2025	2026
- energietoeslag	571				
- inburgering - leerbaarheidstoets		6	6	6	6
- eigenbijdrage huishoudelijke hulp				-103	-107
- BOA's	33	33	33	33	33
- uitvoeringskosten klimaatakkoord	211				
- gezond in de stad	7				
- inburgering IU	9				
Totaal taakmutaties	831	39	39	-64	-68

Energietoeslag

Op 15 maart jongstleden is het wetsvoorstel eenmalige energietoeslag lage inkomens ingediend bij de Tweede Kamer. Met het wetsvoorstel krijgen gemeenten de bevoegdheid om dit jaar via categoriale bijzondere bijstand een eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen. De bedragen van € 800 per huishouden zijn leidend.

Inburgering: leerbaarheidstoets

De leerbaarheidstoets is onderdeel van de brede intake in de Wet inburgering. De leerbaarheidstoets heeft als doel om inzicht te geven in het niveau van de Nederlandse taal dat een inburgeringsplichtige kan bereiken gedurende de inburgeringstermijn. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de begeleiding bij de afname van de leerbaarheidstoets.

Eigen bijdrage huishoudelijke hulp

In het coalitieakkoord is opgenomen dat het kabinet werkt aan een aanpassing van de eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp in de Wmo. De komende periode wordt deze maatregel met cliënten, gemeenten en het Centraal Administratie Kantoor (CAK) uitgewerkt. De beoogde datum van inwerkingtreding is op 1 januari 2025 gesteld. De aanpassing dient vanaf 2025 te leiden tot een taakstellende besparing van € 95 miljoen.

Extra capaciteit BOA's

Voor de capaciteit van BOA's in de openbare ruimte wordt € 13 miljoen via een decentralisatie-uitkering beschikbaar gesteld aan gemeenten. Als verdeelsleutel wordt een standaard basisbedrag en een variabel aanvullend bedrag op basis van inwonertal gehanteerd.

Uitvoeringskosten klimaatakkoord

Voor de uitvoeringskosten voor het klimaatakkoord wordt in 2022 een totaalbedrag van € 112,591 miljoen aan gemeenten beschikbaar gesteld. Er vinden nog gesprekken plaats tussen onder andere VNG, IPO en het Rijk over de resterende middelen die in het Coalitieakkoord zijn gereserveerd voor de uitvoeringskosten van medeoverheden voor het klimaatakkoord en aanvullend klimaatbeleid.

Gezond in de Stad

In de septembercirculaire 2021 zijn voor 2022 middelen toegekend in verband met de verlenging van het stimuleringsprogramma Gezond in de Stad (GIDS). In deze circulaire wordt het bedrag verhoogd met € 4,6

miljoen. Het programma geeft de geselecteerde gemeenten extra ruimte om de gezondheid van mensen in een lage sociaaleconomische positie structureel en duurzaam te verbeteren.

Jeugdzorg

De omvangrijkste taakmutatie in de circulaire: de definitieve verdeling van € 1.445 miljoen voor het jaar 2023 ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Het kabinet gaat de komende tijd met gemeenten en andere relevante partijen verder in gesprek over de Hervormingsagenda Jeugd, die moet bestaan uit een combinatie van een set van kostenbesparende maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. Bij het afsluiten van de Hervormingsagenda zal het kabinet ook besluiten over de extra middelen voor 2024 en verder die aan gemeenten beschikbaar gesteld worden. Het advies van de Arbitragecommissie c.q. de Commissie van Wijzen vormt het uitgangspunt.

Accres

In de meircirculaire is het accres geactualiseerd op basis van de Voorjaarsnota 2022. De algemene uitkering van het gemeentefonds wordt geïndexeerd op basis van het principe 'samen de trap op en samen de trap af'. Voor alle jaren vanaf 2022 is er sprake van een opwaartse bijstelling van het accres. Een aantal investeringsfondsen (Klimaatfonds, Mobiliteitsfonds (ontsluiting nieuwe woningen) en Stikstofonds) worden uitgezonderd op de accresrelevante uitgaven.

Naast deze bedragen is in de jaren 2023 tot en met 2025 een onttrekking van € 250 miljoen opgenomen als voeding van de specifieke uitkeringen Volkshuisvestingsfonds en Woningbouwimpuls. Door de actualisatie van het accres zijn de volgende stelposten voor loon- en prijscompensatie opgenomen:

Stelposten	2022	2023	2024	2025	2026
aanpassen stelpost looncompensatie	-	130	230	330	430
aanpassen stelpost prijscompensatie algemeen	774	819	283	269	333
aanpassen stelpost prijscompensatie SD	223	573	923	1.273	1.623
aanpassen stelpost loon- prijscompensatie verbonden partijen		-	60	100	115
Totaal stelposten	997	1.522	1.496	1.972	2.501

Samenvatting	2022	2023	2024	2025	2026
verschil decembercirculaire - meircirculaire	1.757	3.643	4.580	6.248	2.890
Totaal reeds geraamd	-403	-1.823	-1.380	-1.815	-333
Totaal taakmutaties	-831	-39	-39	64	68
Totaal stelposten	-997	-1.522	-1.496	-1.972	-2.501
Budgettair effect	-474	259	1.665	2.525	124

Vervolg

De vertaling van de algemene uitkering en de budgettaire consequenties daarvan voor 2022 nemen we mee in de het programmajournaal. De meerjarige consequenties voor onze meerjarige begroting betrekken we bij het opstellen van de begroting 2023. Deze meerjarige consequenties vanuit de mei circulaire 2022 leveren vanaf het jaar 2023 dus een verbetering op van het gepresenteerde herziene meerjarige saldo uit de perspectiefnota 2022-2026.